

Dreptul

ISSN 1857-3185

VINERI

22 iunie

2012

Anul XI

nr. 23 (426)

8 pagini – 3 lei

Săptămînal juridic

E-mail: dreptul_pravo@yahoo.com

Procurorul General Valeriu Zubco a avut o întrevedere cu Jennifer Brush, șeful Misiunii OSCE în Moldova

pag. 3

Serviciul Grăniceri vine cu recomandări pentru persoanele care planifică să-și petreacă vacanța în afara țării

pag. 4

Modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii

pag. 5

♦ UNIVERSITATEA DE STUDII POLITICE ȘI ECONOMICE EUROPENE „CONSTANTIN STERE” LA 15 ANI

„Universitatea trebuie să rămînă un focar de cultură generală științifică”

ex-rectorul Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași.

Această carte constituie un amalgam de argumente care vin să certifice importanța și prestanța USPEE, în arealul instituțiilor de învățămînt superior din Republica Moldova.

Educația este cea mai puternică armă pe care omenirea o poate folosi pentru a schimba lumea, a spus Nelson Mandela. Astfel, în această lume a interdependențelor, în care societatea devine tot mai dinamică și mai complexă, învățămîntul

inteligentă culturală, luciditate în relația cu problemele sociale. În această arie de preocupări, se înscrie și instituirea, acum 15 ani, a USPEE „Constantin Stere”. Anume obiectivele vizate stau la fundamentarea acestei instituții de învățămînt superior, care, deși este una relativ tînără, a reușit deja să-și justifice pe deplin existența, conferind sistemului universitar național un plus de siguranță educațională și instituțională.

Universitatea de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” este

– organizație internațională acreditată la ONU, cu sediul central la Atena, ce are filiale în toată lumea. Republica Moldova este stat membru al acestei organizații care este reprezentată prin persoana mea ca membru al Bordului de directori, și managerul principal al instituției.

De la bun început, Institutul a promovat o politică a învățămîntului de performanță, orientat spre standardele și valorile unei societăți democratice moderne. În scopul realizării practice a acestor sarcini importante, se stabilesc principalele obiective care au stat la baza pregătirii

conferențiar universitar, iar decan al Facultății Relații Internaționale – Constantin Eșanu, profesor universitar.

În aceeași perioadă, au fost create catedrele: **Politologie și Instruire Juridică; Relații Internaționale; Limbi Străine Aplicate**. Ulterior, ținînd cont de necesitatea studierii profunde a experienței țărilor cu vechi tradiții democratice, precum și a aspirațiilor Republicii Moldova de a deveni membru al familiei europene, în anul 2001, în cadrul Facultății Relații Internaționale au fost introduse specializările **Americanistică și Studii europene**. Ca rezultat al concursului anunțat, șef al catedrei Politologie și Instruire Juridică este ales Pantelimon Varzari, doctor în filozofie, conferențiar universitar; șeful catedrei Relații Internaționale – Grigore Vasilescu, doctor habilitat în filozofie, profesor universitar; șeful catedrei Limbi Străine Aplicate – Nicolae Coșuleanu, lector superior. Prin ordinul

rectorului USPEE, prorector pentru activitatea didactică, este numit Nicolae Laiu, doctor în istorie, conferențiar universitar.

Actualmente, USPEE este structurată în 5 facultăți: **Științe Politice și Relații Internaționale, Drept, Științe Economice, Ecologie și Protecția Mediului, Psihologie și Asistență Socială**. Cele 8 catedre întrunesc circa 70 de profesori cu funcții de bază la Instituția noastră, 60% din ei dețin titluri științifico-didactice.

USPEE „Constantin Stere” oferă studii performante, calitative la 25 de specialități la ciclul I licență și 23 de specialități la ciclul II masterat. Instituția noastră pune un mare accent pe calitatea studiilor care decurge din concepțiile moderne de pregătire a specialiștilor, axate pe competențe și performanțe, pe gradul înalt de calificare a corpului didactico-științific, pe baza tehnico-materială.

Continuare în pag 2

are un rol determinant, asigurînd buna funcționare și ascendența întregului sistem social. Or, în lipsa acestui proces, umanitatea, și chiar întregul univers s-ar transforma într-un haos imens. De aici pornește și necesitatea stringentă de a procrea acele temple ale cunoașterii – instituții de învățămînt orientate spre cercetare calitativă și cantitativă, cu misiuni și viziuni multidimensionale, care generează inovație și

succesul Institutului de Studii Politice și Relații Internaționale (ISPRI), constituit la 28 iulie 1997. Fondatorul și primul rector al Institutului a fost Platon Frunțușu, doctor, conferențiar universitar, care a exercitat această funcție pînă în anul 2009. În 1999, în calitate de cofondator este Nicolae Laiu, doctor, conferențiar universitar. La momentul actual, fondatorul principal este Organizația Europeană de Drept Public

tranziciei la forma de organizare democratică în țara noastră. La începutul activității sale, în cadrul ISPRI tinerii își făceau studiile la două facultăți: **Facultatea Studii Politice**, cu specialitatea *Politologie* și specializarea *Politologie și Instruire juridică* și **Facultatea Relații Internaționale** cu specialitatea *Relații internaționale*.

Decan al Facultății Studii Politice a fost numit Andrei Costaș, doctor în filozofie,

ANUNȚ

Stimați intelectuali, oameni de bună credință din țară,

Avem onoarea de a Vă invita la ceremonia organizată cu prilejul aniversării a 15-a a Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere”.

PROGRAM

VINERI, 22 iunie 2012,

ora 9.30 – depunerea de flori la bustul marelui scriitor, om politic și de stat, mare jurist constituționalist – Constantin Stere (Aleea Clasicilor din Grădina Publică Ștefan cel Mare și Sfînt).

orele 10.00-17.00 – Sesiunea Științifică a Academiei Central Europene de Științe, Litere și Arte din Paris, (Sala mică de conferințe a Palatului Republicii - str. Maria Cebotari, nr. 16)

SÎMBĂȚĂ, 23 iunie 2012,

orele 10.00-13.00 – Ședința festivă (Sala mare a Palatului Republicii - str. Maria Cebotari, nr. 16)

◆ Flash

Moldovenii din Italia vor primi ajutor din partea Guvernului

Guvernul Republicii Moldova a alocat bani pentru cetățenii săi din nordul Italiei care au suferit în urma cutremurelor. Până la această etapă, cetățenilor moldoveni le-au fost oferite gratis 21 de titluri de călătorie și 15 procuri, potrivit unui comunicat de presă al Guvernului.

Eliberarea acestor documente a avut loc la fața locului, angajații Consulatului General al Republicii Moldova de la Bologna fiind prezenți în regiunea afectată de cutremure. De asemenea, moldovenii au primit corturi, mase pliante cu scaune, lanterne, detergenți, obiecte de igienă, medicamente etc.

La următoarea ședință, Guvernul va adopta o hotărâre prin care vor fi alocate 220 de mii de lei din Fondul de rezervă al Executivului pentru acordarea suportului material moldovenilor care au avut de suferit de pe urma cutremurelor din nordul Italiei.

De pe 29 mai, în nordul Italiei au avut loc câteva cutremure soldate cu zeci de morți și zeci de clădiri distruse.

Cetățenii Republicii Moldova nu vor aștepta mult implementarea regimului curselor aeriene low cost

Deși în presă sînt declarații că pînă în prezent n-au fost coordonate cursele aeriene pentru cetățenii Moldovei după principiul low cost, conașionalii noștri nu vor aștepta mult implementarea acestui regim de intersectare a spațiului aerian, potrivit Serviciului de presă al Ministerului Transporturilor și Infrastructurii Drumurilor.

Anterior, acorduri respective au semnat două companii aeriene – „Air-Moldova” din RM și „Blue Air” din România. Acum, potrivit spuselor reprezentanților Serviciului de presă al ministerului, părțile contractului trebuie să precizeze un șir de detalii tehnice.

Studentii de la USM vor avea cămine noi

Patru cămine ale Universității de Stat din Moldova (USM), construite în 1952, vor fi reparate capital prin intermediul unui proiect de parteneriat public-privat. Potrivit unei decizii a Guvernului, Ministerul Educației urmează să elaboreze studiul de fezabilitate al proiectului.

Capacitatea de cazare în cămine este actualmente de 180 de locuri în fiecare. După renovare, va crește pînă la 220 de locuri. Camerele vor fi pentru 2 persoane, la fiecare două urmînd să revină un bloc sanitar, o cameră-duș și o sufragerie.

Suplimentar urmează să fie construit un bloc nou cu o dublă destinație – cu 160 de locuri de tip cămin și 50 de locuri de tip hotel, precum și cazangerie autonomă, care va deservi campusul renovat.

Partenerul privat își va putea recupera investițiile din sumele achitate de către studenți cu titlu de taxe de cazare, iar la expirarea termenului care va fi stabilit de partenerul public, căminele vor fi exploatate de USM.

Cheltuielile de elaborare a studiului de fezabilitate vor fi acoperite din mijloacele extrabugetare ale USM.

Legea cu privire la bugetul de stat pentru anul 2012 ar putea fi rectificată

Veniturile și cheltuielile bugetului de stat se vor reduce considerabil, față de ceea ce a fost planificat. Ministerul Finanțelor a publicat pe site-ul său un proiect de lege, cu o notă explicativă pe 37 de pagini, în care argumentează necesitatea rectificării Legii bugetului de stat.

Veniturile la bugetul de stat se vor reduce cu 334 de milioane de lei. Asta înseamnă cu 1,5 procente mai puțin față de cît era prevăzut. Cheltuielile bugetare vor scădea cu 425 de milioane de lei, sau cu 1,9 la sută mai puțin.

Ca urmare, și deficitul bugetar se va reduce cu 91 de milioane de lei pînă la 906 milioane lei. Necesitatea de a rectifica bugetul de stat a apărut după ce Guvernul a stabilit că veniturile pe care le va încasa vor fi cu 897 milioane lei mai mici decît cele planificate.

Potrivit Ministerului Finanțelor, situația se explică prin faptul că veniturile din TVA la import vor fi cu 400 milioane lei mai mici. Alte 260 milioane lei nu vor veni de la donatorii externi, iar 95 milioane lei - nu vor fi încasate din accize la băuturile alcoolice tari și bere.

Pentru a recupera o parte din veniturile neîncasate, autoritățile vor să emită licențe pentru telefonie mobilă 4G, și să permită importul autoturismelor mai vechi de șapte ani. Aceste măsuri vor duce la încasarea a peste 400 de milioane de lei.

„Universitatea trebuie să rămînă un focar de cultură generală științifică”

Continuare din pag 1

Procesul de studii este asigurat de către 22 de doctori habilitați, profesori universitari și circa 38 de doctori conferențieri. USPEE „Constantin Stere” este Alma Mater a circa 2500 de studenți, masteranzi și doctoranzi. În prezent își fac studiile peste 1750 studenți, masteranzi, doctoranzi, atît din țara noastră cît și de peste hotare. Depunem eforturi considerabile întru promovarea imaginii Instituției și a țării noastre – Republica Moldova – peste hotare.

În acest context, trebuie menționat că, Universitatea a încheiat 28 acorduri de colaborare cu universități din 22 de țări, precum: România, Franța, Italia, Federația Rusă, Belarus, Ucraina, Bulgaria, China, Elveția, Turcia, Cipru, Germania, Canada, Spania, Polonia ș.a. Aceste acorduri de colaborare includ programe și proiecte de schimb academic și științific pentru mobilitatea studenților și profesorilor.

Aniversarea a 15 ani de existență a USPEE „Constantin Stere” nu reprezintă pentru noi doar un jubileu academic, ci ne prilejuiește și o reflecție asupra rolului jucat de această instituție în viața societății noastre. Or, atare reflecție devine utilă atît pentru prestația istorică a

sistemului cultural-educational al țării, cît și pentru stabilirea obiectivelor care ni se impun pentru a schimba lucrurile în mai bine și a aduce prosperitate comunității.

O școală de învățămînt superior nu poate fi decît una de elită. Și nu vreau să par lipsit de modestie, afirmînd că Universitatea „Constantin Stere” se încadrează perfect în acest statut elitist, deoarece reprezintă o instituție a seriozității, calității și eficienței, care își asumă rapid valorile comunitare, autentice. Fiind o instituție care se respectă, corpul didactic al universității noastre nu este selectat în mod aleatoriu, concursurile de angajare fiind bazate pe principii riguroase, transparente și obiective. Din el fac parte personalități de notorietate incontestabilă, care dețin cele mai înalte grade științifico-didactice. Activitatea lor este marcată nu doar de profesionalism, ci și de sentimentul chemării lăuntrice, și de simțul datoriei împlinite vizavi de vocația pe care le-a oferit-o destinul. Propagarea adevărului, împărtășirea cunoștințelor cu ceilalți, reflecția colectivă asupra destinului societății – acestea sînt doar cîteva dintre valorile în funcție de care fiecare dascăl al universității noastre își structurează lecția, indiferent de domeniul

în care susține prelegerea. Credem că aceste mecanisme acționează ca facilitatori, asigurînd mult rîvnite oportunități de carieră.

Se pare că necesitatea de modernizare a statului este percepută de tot mai mulți tineri, aceștia alegînd USPEE ca formator de personalitate, fapt ce ne bucură nespuse de mult, deoarece ne-am propus drept scop să furnizăm țării profesioniști exigenți, responsabili, de care avem atîta nevoie. Prin urmare, USPEE este angajată plenar în pregătirea specialiștilor cu un nivel de profesionalism înalt, punînd accentul pe o educație personalizată, adaptabilă și generatoare de cunoaștere. Dezvoltarea personală, multilaterală a absolvenților noștri este miza majoră a procesului de instruire în cadrul USPEE, care este modularizat, astfel încît să satisfacă cerințele, tot mai diverse, de dezvoltare a personalității, de studiere și evoluție a carierei. Aplicarea celor mai înalte standarde în programele noastre de studii, asigurarea calității procesului de instruire, calificarea profesională a absolvenților și integrarea lor, în mod convenabil, pe piața muncii, inclusiv peste hotarele țării, demonstrează că sîntem o universitate capabilă să înfrunte dificultățile. Astfel, diplomele obținute de absol-

venții USPEE nu reprezintă numai factori indicatori, ci exprimă competență, nivel de performanță dictat de înalte ambiții intelectuale.

Am insistat pe ideea ca acest edificiu al cunoașterii – USPEE, să dispună și de o infrastructură pe măsură, modernă, adaptată la toate rigourile – aule spațioase pătrunse nu doar de luminozitatea științei, ci și de condiții europene. Consider că toate acestea impulsionează Republica Moldova spre modernizare și integrare în comunitatea internațională. Împreună – profesori și studenți, formăm echipa Universității de Studii Politice și Economice Europene „Constantin Stere” – bine consolidată, sub toate aspectele, angajată, de 15 ani, în procesul de evoluție a sistemului universitar autohton, capabilă să transforme cunoașterea și să asigure bunăstarea întregii societăți.

Stimați colegi, dragi oaspeți, cei care aleg să facă studii la Universitatea „Constantin Stere”, cu garanție își asigură un viitor, beneficiind de oportunități de a fi amplasați în câmpul muncii atît în țara noastră cît și peste hotarele ei.

Gheorghe AVORNIC,
doctor habilitat în drept,
profesor universitar,
rectorul USPEE
„Constantin Stere”

Proiectele de legi pentru reformarea justiției din Moldova

Guvernul Filat și-a propus prin proiectul de reformare a justiției să creeze un sistem judiciar echitabil, cu zero toleranță față de judecătorii corupți. Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției (CAPC) a supus unei expertize cîteva proiecte de lege menite să reformeze sistemul judecătoresc. Iată la ce concluzii au ajuns specialiștii CAPC.

Legile pe care se va baza reforma sistemului judiciar ar putea avea efect benefic, dacă vor fi aprobate de Parlament în varianta propusă de Ministerul Justiției, sînt de părere experții CAPC. Bunăoară, proiectul de lege privind statutul judecătorului, permite pornirea urmăririi penale împotriva magistraților corupți, fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii, explică experta Centrului, Mariana Kalughin: „Acum, practic, cele mai de bază activități operative de investigație, de exemplu interceptarea convorbirilor telefonice, care ar servi drept probă concludentă pentru a porni urmărirea penală, aceste activități pot fi efectuate în exclusivitate după pornirea urmăririi pena-

le. În acest caz, demersul propriu-zis de a începe pornirea urmăririi penale, practic, nu are suport probatoriu. Există anumite informații, însă doar aceste informații. Deficiența în cauză nu permite o urmărire penală eficientă față de judecători”.

Totuși, Centrul de Analiză și Prevenire a Corupției are și obiecții față de proiectele înaintate de Ministerul Justiției. De exemplu, experților li se pare nejustificată excluderea normei care face posibilă despăgubirea persoanei căreia i s-a făcut o nedreptate din cauza incompetenței judecătorului, din buzunarul magis-

tratului ce se face vinovat.

„Este un mecanism foarte bun, nu doar pentru a repara prejudiciul material, ci pentru ca cetățeanul să se simtă satisfăcut în acest litigiu. Dacă va fi exclusă această prevedere referitor la răspunderea patrimonială,

Nicolae Timofti, care vine din mediul judecătorilor, pleda pentru majorarea salariilor cu care sînt plătiți magistrații pentru ca ei să nu fie tentați să ia mită. Iată cum comentează CAPC inițiativa președintelui: „Să nu uităm de faptul că doar o sporire a salariilor judecătorilor nu ar putea să influențeze considerabil lucrurile, ci trebuie să fie un complex de măsuri. Inclusiv și posibilitatea pornirii urmăririi penale fără acordul Consiliului Superior al Magistraturii în cazurile de corupție și multe, multe altele. Doar așa sporirea salariilor ar putea să amelioreze situația. E o inițiativă bună, însă trebuie să aibă acoperire financiară și numai după acesta am putea să vorbim despre ea”.

Experții CAPC le sugerează funcționarilor de la Ministerul Justiției să se gîndească la beneficiul cetățeanului atunci cînd elaborează proiectele de legi menite să reformeze sistemul judiciar, prin ce îl va avantaja pe omul simplu o anume lege. Or, datele celui mai recent Barometru de Opinie Publică arată că doar unul din o sută de moldoveni are încredere în justiția Moldovei.

atunci cu siguranță nu va răspunde judecătorul. Eventual ar putea să răspundă poate autoritatea care a emis decizia, pentru că în opinia noastră și instanța judecătorească își asumă o anumită responsabilitate pentru decizia luată”, a remarcat Mariana Kalughin. Recent, președintele

Procurorul General Valeriu Zubco a avut o întrevedere cu Jennifer Brush, șeful Misiunii OSCE în Moldova

Procurorul General, Valeriu Zubco, a avut, recent, o întrevedere cu șeful Misiunii OSCE în Moldova, ambasador, Jennifer Brush, însoțită de Rita Tamm, consilierul juridic superior al Misiunii.

În debutul reuniunii, Valeriu Zubco a felicitat-o pe Jennifer Brush cu ocazia investirii în funcție, menționând importanța misiunii ce-i revine. De asemenea, Procurorul General a ținut să mulțumească oficialilor pentru vizita pe care o efectuează la Procuratura Generală și a remarcat suportul considerabil al Misiunii OSCE în realizarea priorităților de ajustare a activității la rigorile europene.

Dialogul purtat cu Excelența Sa s-a axat pe un spectru larg de subiecte ce țin de activitatea Procuraturii Republicii Moldova și amplul proces de reformare în care este antrenat, precum și perspectivele de

propulsare și aprofundare a relațiilor bilaterale de colaborare. Jennifer Brush a fost familiarizată cu prioritățile de activi-

tate ale Procuraturii din RM, bazate pe principiile de depolitizare și eficientizare structurală a instituției.

La rîndul său, ambasadoarea Jennifer Brush a declarat că pentru ea este un privilegiu să dețină această funcție în țara noastră și a asigurat că va pleda și în continuare pentru un parteneriat eficient cu Procuratura Republicii Moldova, într-un format deschis și bazat pe încredere reciprocă în vederea modernizării instituționale.

În finalul întâlnirii, oficialii au apreciat oportunitatea de a schimba opinii și s-au pronunțat pentru promovarea acțiunilor de perspectivă în domeniul asigurării supremației legii ca parte însemnată a cooperării în beneficiul cetățenilor.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Moldovenii vor putea beneficia de asistență juridică gratuită în Bosnia și Herțegovina

Cetățenii Republicii Moldova aflați în Bosnia și Herțegovina vor putea beneficia, în viitorul apropiat, de asistență juridică gratuită în statul respectiv. Același drept îl vor avea și cetățenii bosniaci aflați pe teritoriul țării noastre. Asta după ce va intra în vigoare acordul semnat, recent, de ministrul Justiției, Oleg Efrim, cu omologul său bosniac, Barisa Colak.

Acordul de asistență juridică reciprocă în materie civilă și penală între Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina prevede că orice persoană se poate adresa cu drepturi depline în instanța de judecată, poate solicita eliberarea actelor de studii, încasarea pensiei etc.

Ministrul bosniac al Justiției, Barisa Colak, care s-a aflat într-o vizită oficială în Moldova, i-a mulțumit, cu această ocazie, lui Oleg Efrim, pentru disponibilitatea de care a dat dovadă Guvernul de la Chișinău prin acceptarea semnării acestui document. „Acordul respectiv va permite cetățenilor celor două țări să se bucure de o amplă protecție a drepturilor lor”, a subliniat Barisa Colak.

Cei doi miniștri au făcut un schimb de opinii pe mar-

gina realizării reformelor în sectorul justiției. Oleg Efrim s-a arătat deosebit de interesat de practica relațiilor pe care Bosnia și Herțegovina le-a stabilit în acest domeniu cu Uniunea Europeană. În mod special, ministrul moldovean al Justiției și-a exprimat recunoștința pentru suportul acordat în procesul de familiarizare cu mecanismul de monitorizare și coordonare a implementării Strategiei bosniace de reformă a justiției, care a fost luat în considerație la elaborarea propriei Strategii de reformă în sectorul justiției.

De asemenea, Oleg Efrim și-a exprimat speranța că agenda vizitei lui Barisa Colak se va ridica la nivelul ministrului bosniac.

Totodată, în cadrul vizitei la Chișinău, delegația condusă de Barisa Colak s-a întâlnit cu membrii Consiliului Superior al Magistraturii, cu directorul Departamentului Instituțiilor Penitenciare, Veaceslav Ciobanu, precum și cu Procurorul General al Republicii Moldova, Valeriu Zubco.

Vizita ministrului bosniac al Justiției vine ca răspuns la întrevederea pe care a avut-o cu Oleg Efrim în decembrie 2011, la Sarajevo.

Lilia DUMINICA

Procurorul General a avut o întrevedere cu delegația condusă de ministrul Justiției al Bosniei și Herțegovinei

Procurorul General, Valeriu Zubco, a primit, recent, la sediul instituției, delegația condusă de Barisa Colak, ministrul Justiției al Bosniei și Herțegovinei.

Menționăm că, înaltul demnitar s-a aflat într-o vizită oficială la Chișinău în cadrul că-

dențiată necesitatea dezvoltării de noi proiecte care ar putea fi demarate între autoritățile celor două țări.

„Interesul Procuraturii Republicii Moldova este să promovăm proiecte concrete de colaborare în domeniul prevenirii și combaterii corupției, spălării banilor, traficului de persoane, a migrației ilegale, precum și să accelerăm schimbul continuu și operativ de informații relevante referitoare la sistemele legale ale celor două țări”, a declarat Valeriu Zubco.

Procurorul General a făcut o evaluare de ansamblu a principiilor generale de activitate ale Procuraturii

reia a avut loc semnarea Acordului privind asistența juridică reciprocă în materie civilă și penală. Autoritățile responsabile de punerea în aplicare a prevederilor acestui acord sînt: din partea Bosniei și Herțegovinei – Ministerul Justiției, iar din partea Republicii Moldova – Ministerul Justiției și Procuratura Generală.

În cadrul discuțiilor purtate de Valeriu Zubco și Barisa Colak a fost trecut în revistă stadiul cooperării în domeniul justiției între Procuratura Republicii Moldova și Ministerul Justiției al Bosniei și Herțegovinei, ultimele evoluții ce țin de agenda legislativă a organelor Procuraturii, precum și a fost evi-

dit din Republica Moldova, a transformărilor la nivel de structură instituțională, precum și a informat despre rolul Procuraturii Generale în cadrul cooperării juridice internaționale în materie penală, inclusiv cu partenerii din Bosnia și Herțegovina.

În acest context, Valeriu Zubco a informat înaltul oaspete despre decizia de a înce-

pe negocierea încheierii unui acord între Procuraturile din Republica Moldova și Bosnia și Herțegovina în vederea consolidării cooperării pe paliera asistenței juridice internaționale.

Prezent la întrevedere, președintele Consiliului Superior al Procurorilor, Iurie Garaba, a enumerat progresele instituționale la capitolul reformare, axîndu-se pe specificul activității organelor de autoadministrare, precum și pe problemele cu care se confruntă CSP în exercitarea atribuțiilor.

La rîndul său, ministrul Barisa Colak a făcut aprecieri pozitive cu privire la eforturile realizate pînă în prezent de conducerea Procuraturii, dar și reformelor legale, demarate și implementate în interiorul instituției. Totodată, ministrul bosniac l-a asigurat pe Valeriu Zubco de disponibilitatea instituției pe care o conduce de a susține reformele inițiate de procurorii moldoveni și a încurajat Procuratura RM să persevereze pe această cale.

Serviciul de presă al Procuraturii Generale

Serviciul Grăniceri vine cu recomandări pentru persoanele care planifică să-și petreacă vacanța în afara țării

În perioada estivală, numărul cetățenilor moldoveni care preferă să-și petreacă vacanța în străinătate crește considerabil, iar pentru ca aceștia să evite situațiile incomode în punctele de trecere a frontierei de stat din cauza necunoașterii regulilor de traversare a hotarului și a actelor necesare, Serviciul Grăniceri vine cu unele recomandări.

Pentru început, verificați valabilitatea și statutul documentului de călătorie cu care intenționați să traversați frontiera de stat pe pagina web a Î.S. „Registru” (www.registru.md) la capitolul „Verifică date personale”, iar în cazul în care planificați să mergeți în călătorie cu copiii, asigurați-vă că datele personale a acestora și fotografia sînt înregistrate în pașaportul dumneavoastră și corespund criteriului de identificare a posesorului. Această clauză este valabilă pentru copii ce nu depășesc vîrsta de 16 ani.

Totodată, ținem să concretizăm faptul că, începînd cu 01.01.2011, datele copiilor nu se includ în pașapoartele părinților, însă acele pașapoarte, care au fost eliberate pînă la 01.01.2011, cu datele și fotografiile copiilor incluse vor fi valabile pînă la expirarea termenului de valabilitate a pașaportului. Reieșind din cele expuse, puteți traversa frontiera de stat fără anumite impedimente, indiferent de sectorul de frontieră traversat sau de țara de destinație aleasă.

Copiii care dețin pașapoarte personale, în conformitate cu Legea nr. 135 din 01.07.2010, ce prevede documentarea în baza pașaportului

biometric, pînă la 18 ani pot călători însoțiți de un reprezentant legal, fără acordul celui alt reprezentant legal.

În cazul în care ați planificat călătoria peste hotare pentru copiii dumneavoastră în vîrstă de pînă la 18 ani cu „însoțitori” împuterniciți de dvs, Serviciul Grăniceri vă reamintește că, potrivit prevederilor art.1 al.(2) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova nr. 269 din 09.11.1994 cît și a punctului 31 al Regulamentului cu privire la modul de perfectare și eliberare a actelor de identitate ale Sistemului național de pașapoarte, aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 376 din 06 iunie 1995, „minorii au dreptul de a ieși și de a intra în Republica Moldova numai însoțiți de unul dintre reprezentanții lor legali sau de un însoțitor, desemnat prin declarație de către reprezentantul legal, a cărui semnătură se legalizează notarial”. „În declarație se indică scopul călătoriei, durata acesteia și țara de destinație”. La fel, însoțitorul poartă răspundere pentru viața și sănătatea minorului.

În același context art.11 al.(5) al Legii cu privire la ieșirea și intrarea în Republica Moldova, prevede că, responsabili pentru viața, sănătatea și asigurarea drepturilor și intereselor persoanelor în vîrstă de pînă la 18 ani, care au ieșit din țară sînt reprezentanții legali ai acestora. În lipsa reprezentanților legali în cadrul unor grupe organizate, răspunderea o poartă conducătorii grupelor.

Reieșind din cele menționate anterior, în

momentul autentificării la Biroul Notarial a declarației de împuternicire a însoțitorului, este necesar să vă asigurați că anume această persoană, ulterior, se va prezenta, cu de-

clarația și cu actele personale ce vor adeveri intenția sa de a călători împreună cu minorul, în punctul de control și trecere a frontierei de stat, la data menționată.

Aceste acțiuni sînt necesare, colaboratorilor Serviciului Grăniceri, pentru a verifica valabilitatea actelor și mai apoi introducerea însemnărilor corespunzătoare în baza de date

a Sistemului Informațional Integrat, al Serviciului Grăniceri, ca în cazul apariției unor interpelări sau plîngeri, din partea altor reprezentanți legali ai minorilor, sau în cazul sesizărilor organelor de resort ale Republicii Moldova, să fie posibil de a stabili persoana ce purta răspundere față de minor, în momentul traversării frontierei de stat.

Dacă în timpul pregătirii pentru plecări în străinătate, stați la îndoială vizavi de actele necesare, nu ezitați, să contactați linia verde la numărul de tel.: +373(22)259-717 sau linia fierbinte în cazul aparițiilor situațiilor coruptibile +373(22)259-675, ori să adresați întrebările ce vă frămîntă, pe site-ul instituției – www.border.gov.md.

În cazul traversării frontierei împreună cu copiii, consultați rubrica „Traversare minori”, amplasată pe pagina oficială a Serviciului Grăniceri.

Parteneriatul de Mobilitate RM-UE: Reuniunea extinsă a Platformei Locale de Cooperare la Chișinău

Reprezentanți ai instituțiilor naționale și internaționale, ai misiunilor diplomatice ale statelor membre UE și ai organizațiilor internaționale s-au întrunit, recent, la Chișinău, unde s-a desfășurat Reuniunea în format extins a Platformei Locale de Cooperare a Parteneriatului de Mobilitate Republica Moldova - Uniunea Europeană.

Evenimentul a fost organizat la inițiativa Guvernului Republicii Moldova și a Comisiei Europene și este parte componentă a mecanismului de monitorizare a implementării obiectivelor Declarației Comune privind Parteneriatul de Mobilitate Republica Moldova - Uniunea Europeană.

În cadrul reuniunii au fost prezentate rezultatele proiectelor implementate de către părțile participante în cadrul Parteneriatului de Mobilitate în domeniul precum: mobilitate, migrație legală și integrare; creșterea impactului migrației și mobilității asupra dezvoltării; managementul frontierei, readmisia, documentele de identitate și călătorie, combaterea migrației ilegale și a traficului de ființe umane. De asemenea, au fost prezentate informațiile referitoare la procesul de evaluare a Parteneriatului de Mobilitate și rezultatele acestuia.

În deschiderea reuniunii, Natalia Gherman, viceministrul Afacerilor Externe și Integrării Europene, a reliefat importanța acordată de țara noastră valorificării oportunităților oferite de această inițiativă pentru consolidarea politicilor naționale în domeniul migrației. „Acestea sînt deosebit de semnificative, inclusiv în contextul preluării standardelor europene în procesul de liberalizare a regimului de vize cu UE, precum și potențialul pe care îl comportă Parteneriatul de Mobilitate pentru R. Moldova în contextul politicii europene de ve-

cinătate sub aspectul multiplicării și transferului de expertiză și bune practici.

Totodată, participanții au apreciat nivelul implementării obiectivelor stipulate în Declarația Comună privind Parteneriatul de Mobilitate, au evaluat mecanismul actual de implementare, cooperare și monitorizare în cadrul Parteneriatului de Mobilitate și au identificat prioritățile de bază pentru cooperarea în viitor.

Menționăm că, Parteneriatul de Mobilitate RM-UE este o inițiativă-pilot, lansată la 5 iunie

2008, care reunește mai multe proiecte și inițiative în domeniul migrației și se referă, în mod prioritar, la următoarele: consolidarea capacităților instituționale în domeniul gestionării migrației; promovarea migrației legale; consolidarea relațiilor cu diaspora; promovarea revenirii și reintegrării migranților

moldoveni; investirea eficientă a remitențelor; asigurarea protecției sociale; supravegherea frontierei și securitatea documentelor; cooperarea în domeniul luptei contra migrației ilegale și a traficului de ființe umane.

Statele membre ale UE ce participă în cadrul Parteneriatului de Mobilitate cu Republica Moldova prin intermediul diferitor proiecte din sfera politicii migraționale sînt: Bulgaria, Cehia, Cipru, Franța, Germania, Grecia, Italia, Lituania, Polonia, Portugalia, România, Slovacia, Slovenia, Suedia, Ungaria. Comisia Europeană, FRONTEX și Fundația Europeană pentru Instruire, de asemenea, participă la Parteneriatul de Mobilitate.

Lilia DUMINICA

Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu propune revizuirea legislației privind sistemul de asigurări medicale obligatorii

Avocatul parlamentar Aurelia Grigoriu propune modificarea cadrului legal care prevede sistarea polițelor de asigurare obligatorie de asistență medicală imediat după concedierea persoanei. Ombudsmanul consideră oportună prelungirea efectelor de asigurare medicală obligatorie pe o perioadă de 3 luni după concediere/demisie, perioadă în care, de regulă, se întreprind măsuri active de stimulare a ocupării forței de muncă.

Avocatul parlamentar propune, de asemenea, revizuirea sistemului de asigurări medicale obligatorii în cazul cetățenilor care desfășoară activități prin cumul.

Propunerile în cauză au fost elaborate în baza adresărilor cetățenilor la CpDOM și expediate Companiei Naționale de Asigurări în Medicină.

Potrivit legii, asigurarea obligatorie de asistență medicală reprezintă un sistem autonom garantat de stat, de protecție financiară a populației în domeniul ocrotirii sănătății prin constituirea, pe principii de solidaritate, din contul primelor de asigurare, a unor fonduri bănești destinate pentru acoperirea cheltuielilor de tratare a stărilor condiționate de survenire a evenimentelor asigurate (maladie sau afecțiune).

Respectiv, sistemul de asigurare medicală obligatorie este prevăzut întru asigurarea populației pentru survenirea unor riscuri viitoare. Faptul că efectele poliței medicale încetează în urma concedierii persoanei intră în contradicție cu reglementările legale și cu principiile de bază a sistemului de asigurări medicale obligatorii, consideră ombudsmanul.

De asemenea, polița de asigurare obligatorie de asistență medicală este activă doar pe perioada beneficierei de ajutor de șomaj sau indemnizației de

șomaj, care, în temeiul Legii privind ocuparea forței de muncă și protecția socială a persoanelor aflate în căutarea unui loc de muncă, se stabilește doar peste 3 luni de la data înregistrării la Agenția Teritorială de Ocupare a Forței de Muncă, perioadă în care persoana nu are posibilitate de a beneficia gratuit de serviciile medicale stabilite în Programul Unic de asigurări medicale obligatorii.

În urma examinării, petițiile parvenite la instituția națională a ombudsmanului, s-a mai constatat existența anumitor neclarități atît la capitolul procedura de achitare a contribuțiilor de asigurări medicale obligatorii, cît și la compartimentul informarea populației privind modalitatea verificării conturilor de asigurări medicale obligatorii pentru a se convinge că plățile livrate au ajuns la Compania Națională de Asigurări în Medicină.

Aurelia Grigoriu menționează că asigurarea garantării respectării drepturilor și libertăților constituționale ale omului, de către autoritățile publice centrale și locale constituie o prioritate pentru avocații parlamentari. Dat fiind faptul că, în sistemul de asigurări medicale obligatorii există mai multe aspecte ce urmează a fi revăzute din perspectiva respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului, în temeiul art.29, alin.(1), lit.b) al Legii cu privire la avocații parlamentari, ombudsmanul avansează propunerile menționate mai sus de modificare a legislației în vigoare.

Avocatul parlamentar consideră, totodată, oportună desfășurarea unei campanii de informare a populației privind modalitatea verificării transferului primelor de asigurări medicale în contul asiguratorului.

CpDOM

La Chișinău și-a desfășurat lucrările conferința internațională științifico-practică – „Criminalitatea în spațiul UE și CSI: evoluție, tendințe, probleme de prevenire și combatere”

„Criminalitatea în spațiul Uniunii Europene și al Comunității Statelor Independente: evoluție, tendințe, probleme de prevenire și

combatere” – acesta a fost genericul conferinței internaționale științifico-practice, care și-a desfășurat lucrările, recent, la Chișinău. Evenimentul a fost organizat de Academia „Ștefan cel Mare” a MAI

al Republicii Moldova, cu susținerea Fundației „Hanns Seidel” din Germania, și a întrunit factori de decizie din cadrul Ministerului de Interne, deputați ai Parlamentului Republicii Moldova, reprezentanți ai ambasadelor și misiunilor diplomatice,

conducători ai organelor de drept din țara noastră, distinși savanți și personalități notorii de la noi și de peste hotare (Germania, SUA, Franța,

Bulgaria, România, Rusia și Ucraina).

Potrivit experților, drept urmare a proceselor social-economice, politice și demografice, criminalitatea manifestă, la etapa actuală, o continuă expansiune, atât la nivel național cât și la nivel

mondial. Societatea noastră se confruntă cu un vast spectru infracțional de dimensiune transnațională, cum ar fi traficul de ființe umane, migrațiunea ilegală, contrabanda cu bunuri patrimoniale, valori culturale, droguri, armament, țigări etc. Apar noi fenomene infracționale, determinate, în fond, de ignorarea sistemului de valori general-umane.

Făcând referire la importanța unor astfel de activități științifico-practice în contracararea criminalității, viceministrul Afacerilor Interne, Dumitru Ursachi, a menționat că succesul luptei cu criminalitatea depinde, în mare măsură, de cunoașterea profundă și multilaterală a fenomenului în cauză. Asume

relevarea corectă a factorilor care generează noile forme și manifestări ale criminalității oferă posibilitatea unor previziuni științifice și, drept urmare, modelarea și realizarea activităților oportune de prevenire și combatere a flagelului respectiv.

„Astfel de reuniuni cu caracter științifico-practic oferă posibilitatea studierii comparative și implementării standardelor și planurilor de acțiune din diferite țări în domeniul contracarării eficiente a infracționalității”, a subliniat viceministrul Dumitru Ursachi.

Potrivit Direcției informa-re și relații cu publicul a MAI, conferința științifico-practică la tema „Criminalitatea în spațiul Uniunii Europene și al Comunității Statelor Independente: evoluție, tendințe, probleme de prevenire și combatere” s-a desfășurat pe parcursul a două zile.

Cor. Dreptul

Sesiuni de instruire pentru agenții de circulație

În perioada 28 mai - 17 august 2012, Ministerul Afacerilor Interne desfășoară sesiuni de instruire pentru agenții de patrulare rutieră ai subdiviziunilor subordonate Direcției poliție rutieră. Aceste acțiuni au menirea de a consolida capacitățile profesionale de comunicare și de a promova noi standarde și practici de lucru pe segmentul securitate rutieră.

Inițiativa dată se înscrie în contextul Reformei Ministerului Afacerilor Interne și a structurilor descentralizate subordonate, care a luat amploare și reprezintă un proces ireversibil.

Astfel, sesiunile de instruire prevăd preluarea bunelor practici, noilor tehnici și cunoștințe ce vizează comunicarea cu participanții la trafic, reprezentanții mass-media și alți exponenți ai societății civile, pentru a facilita ulterior comunicarea cu grupurile-țintă de interlocutori.

În procesul de instruire au fost implicați formatori și specialiști din cadrul Ministerului Afacerilor Interne, Direcției poliție rutieră, precum și experți ai proiectului, implementat cu asistența Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare – „Suport tranzitoriu pentru Consolidarea Capacităților Administrației Publice ale Guvernului Republicii Moldova”.

În cadrul acestor lecții, subiectele sînt abordate în special din perspectivă psihologică, deoarece orice conversație este determinată de mai mulți factori,

precum: emoțiile, convingerile, experiența personală și profesională, dar și de fobiile interlocutorilor. Specialiștii susțin că, pentru a dezvolta o comunicare eficientă, se impune cunoașterea tehnicilor de depășire a emoțiilor în timpul conversațiilor, evitarea eventualelor conflicte și comunicări defectuoase. Inspectorii rutieri, fiind în contact

ză să le ofere participanților consiliere privind cadrul legal în domeniul circulației rutiere și să examineze în comun diverse studii de caz practice, selectate din activitatea zilnică a Poliției rutiere.

Pentru o mai bună asimilare a cunoștințelor obținute sînt prevăzute și exerciții de simulare a unor circumstanțe frecvent întâlnite în activitatea colabo-

ratorilor Poliției rutiere, cu identificarea unor soluții sau formule de prevenire a situațiilor conflictuale.

Indiscutabil, comunicarea este un element foarte important în exercitarea cu succes a funcțiilor de serviciu ale agenților de circulație rutieră. O comunica-

direct și permanent cu participanții la trafic, trebuie să dețină cunoștințele necesare ce țin de controlul emoțiilor, atunci cînd comunică cu un conducător auto, oferă o declarație de presă sau un interviu instituțiilor mass-media, și să reușească să aplice tehnicile respective, oricînd este necesar în activitatea lor zilnică. Întru realizarea acestui dezi-derat, la sesiunile de instruire a fost invitat și psihologul principal din cadrul Ministerului Afacerilor Interne.

Concomitent, în cadrul instruirilor sînt implicați și profesorii Academiei MAI „Ștefan cel Mare”, care urmea-

re eficientă cu participanții la trafic și reprezentanții societății civile, inclusiv instituțiile mass-media, poate consolida încrederea cetățenilor, pentru siguranța cărora nemijlocit activează Poliția rutieră.

Îmbunătățirea imaginii Poliției rutiere este un proces complex, iar instruirile de specialitate, multiplicarea experienței pozitive, extinderea bunelor practici și consolidarea capacităților profesionale individuale ale fiecărui colaborator în parte va determina performanțele instituționale ale Poliției rutiere.

Cor. Dreptul

Dezinteresul oamenilor în soluționarea transnistreană generează lipsă de acțiune

Soluționarea conflictului transnistrean este la periferia intereselor opiniei publice, menționează analistul Oazu Nantoi, făcînd referire la rezultatele sondajelor de opinie efectuate în ultimii ani. Oamenii nu fac presiuni asupra politicianilor, care, la rîndul lor, încă nu au elaborat Strategia de soluționare a conflictului, chiar dacă despre necesitatea acestui document s-a vorbit în repetate rînduri, atît în timpul campaniilor electorale cît și după, a remarcat expertul.

Potrivit lui Oazu Nantoi, problema transnistreană nu va fi soluționată în timpul apropiat, pentru că mulți actori implicați în acest conflict au interese mari în vederea păstrării stării din prezent.

Un alt expert în problema transnistreană, Radu Vrabie, a declarat că despre soluționarea conflictului transnistrean se menționează în Planul de guvernare, în care este indicată ca prioritatea numărul doi, și în Legea cu privire la prevederile de bază ale statutului juridic special al localităților din stînga Nistrului, adoptată în 2005. De asemenea, sînt și o serie de hotărîri de Guvern care tratează tema în cauză. În Strategia securității naționale, problema conflictului transnistrean este descrisă în limita a 13 rînduri.

Radu Vrabie spune că există doar un model de concepție de soluționare a conflictului, care a fost pregătit anul trecut și care urmează a fi redactat și modificat în conformitate cu ultimele schimbări care au avut loc în structura conducerii de la Tiraspol. Cît privește resursele financiare, există Fondul de Reintegrare, care constituie 10 milioane de lei anual, distribuiți în localitățile din zona de securitate. „Guvernul mai cooperează și cu alte instituții care investesc bani în vederea soluționării conflictului transnistrean și în vederea întăririi măsurilor de încredere între cele două părți”, menționează Radu Vrabie.

O eventuală strategie de soluționare a conflictului transnistrean ar trebui să prevadă mai multe aspecte care ar ilustra o viziune clară a poziției celor două părți implicate în conflict. Aceasta ar trebui să conțină momentele forte ale poziției Republicii Moldova, momentele slabe în luările de atitudine, perspectivele, riscurile și pașii concreți care ar conduce la căpătarea încrederii și soluționarea conflictului, menționează cei doi experți în domeniu.

Reprezentantul special al președintelui Rusiei pentru regiunea transnistreană, Dmitri Rogozin, a dat anterior de înțeles autorităților moldovenești, că niciuna din metodele de soluționare pe care le-ar iniția Moldova nu va fi eficientă atîta timp cît nu se achită datoriile locuitorilor din stînga Nistrului față de „Gazprom”.

Autoritățile au făcut un pas înainte spre protejarea animalelor comunitare

Recent, în incinta Primăriei Chișinău a avut loc mult așteptata întîlnire între autorități, ONG-urile pentru protecția animalelor și mai mulți iubitori de animale, care militează zi de zi pentru drepturile patrupezilor.

La discuție au luat parte șeful Direcției generale locativ-comunală și amenajare, Petru Gontea, directorul „Autosalubritate”, Tudor Maniv, directorul Necropolei de animale, Vasile Gorea, reprezentanta organizației ALGA, Valentina Dudnic și un grup de militanți pentru protecția animalelor.

După ce la Primărie s-a încercat a se ajunge, în decurs de cîteva luni, într-un final, întîlnirea a avut loc, problemele au fost expuse, proiectul ce a fost depus către primarul Dorin Chirtoacă în luna martie a fost prezentat și celor de față, iar toată lumea s-a arătat interesată ca, într-un fel sau altul, problema animalelor comunitare să fie rezolvată.

După ce s-a analizat de ambele părți care sînt problemele cu care se confruntă autoritățile, dar și ceea ce văd cei care protejează animalele comunitare, a fost trasă o linie și s-a stabilit următorul pas. Se încearcă organizarea unui grup de lucru din care să facă parte autoritățile, ONG-urile pentru protecția animalelor și un reprezentant al militanților pentru protecția acestora. Acum se așteaptă dispoziția primarului Dorin Chirtoacă pentru formarea acestui grup de lucru.

● La solicitarea cititorilor

Modul de stabilire și plată a indemnizațiilor adresate familiilor cu copii

Familiiile cu copii beneficiază de următoarele tipuri de indemnizații (Conform Hotărârii Guvernului nr. 1478 din 15.11.2002):

a) indemnizația unică la nașterea copilului;

b) indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului până la împlinirea vârstei de 3 ani - în cazul persoanelor asigurate și a vârstei de 1,5 ani - în cazul persoanelor neasigurate (în continuare - indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului).

Indemnizațiile adresate familiilor cu copii se stabilesc cu respectarea următoarelor condiții:

1) indemnizația unică la nașterea copilului se stabilește:

a) pentru fiecare copil născut viu, inclusiv în cazul gemenilor;

b) mamei, iar în cazul decedului ei - reprezentantului legal al copilului;

c) cu condiția că copilul a fost înregistrat la oficiul stării civile;

d) cu condiția că a fost solicitată cel târziu în termen de 12 luni de la nașterea copilului;

2) indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului se stabilește:

a) de la data nașterii copilului, cu excepția cazurilor de adopție sau de instituire a tutelei;

b) pentru fiecare copil născut viu, inclusiv în cazul gemenilor;

c) cu condiția că a fost solicitată în termen de 12 luni de la nașterea copilului. În cazul în care indemnizația respectivă a fost solicitată mai târziu de termenul indicat, aceasta se stabilește retroactiv, dar nu mai mult decât pentru 12 luni premergătoare datei adresării;

d) în cazul în care ambii părinți nu sînt încadrați în muncă - părintelui care de fapt îngrijește copilul;

e) persoanelor asigurate, cu condiția că se află în concediu pentru îngrijirea copilului și confirmă stagiul necesar de cotizare;

3) indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului stabilită mamei se suspendă în cazul în care mama se angajează în câmpul muncii sau își reia munca înainte de încheierea concediului pentru îngrijirea copilului și se stabilește tatălui neîncadrat în câmpul muncii, care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, până când copilul va împlini vârsta de 1,5 ani sau persoanelor indicate în subpunctul 4), la îndeplinirea condițiilor prevăzute în subpunctul 4) expus

mai jos. Această prevedere nu se extinde asupra mamei care lucrează în condițiile timpului de muncă parțial sau la domiciliu;

În cazul în care tatăl (tutorele) s-a angajat în câmpul muncii cu program de muncă deplin, plata indemnizației lunare pentru îngrijirea copilului se suspendă;

4) în cazul în care concediul pentru îngrijirea copilului se acordă la cerere, opțional, unuia dintre părinți (tutori), bunelului, bunicii, unei alte rude care se ocupă nemijlocit de îngrijirea copilului, indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului se stabilește acestuia dacă îndeplinește condițiile de realizare a stagiului de cotizare;

5) În cazul în care tatăl, tutorele, bunelul, bunica sau altă rudă își reia munca înainte de încheierea concediului

lui, curatorului);

b) certificatul de naștere al copilului, după caz certificatul de naștere al copilului premergător;

c) adeverința de naștere a copilului (doar în cazul indemnizației unice la nașterea copilului);

d) extrasul din ordinul de acordare a concediului pentru îngrijirea copilului, doar în cazul persoanelor încadrate în câmpul muncii;

e) certificatul privind venitul asigurat pentru 6 luni premergătoare lunii producerii riscului asigurat, eliberat de fiecare dintre unitățile economice în care solicitantul își desfășoară activitatea;

f) după caz, documentul prin care se confirmă că mama (tatăl, tutorele, curatorul) nu este încadrată în câmpul muncii (carnetul de muncă, certificatul de la instituția de învățământ, certificatul de la Agenția Teritorială pentru Ocuparea Forței de Muncă);

g) carnetul de muncă sau certificatul ce confirmă încadrarea în câmpul muncii (pentru persoanele încadrate în câmpul muncii);

h) în cazul în care solicitantul nu poate confirma documentar angajarea în câmpul muncii, acesta anexează o declarație scrisă în care confirmă sub responsabilitate personală faptul că nu este angajat în câmpul muncii.

În termen de 5 zile, actele pentru stabilirea indemnizațiilor adresate familiilor cu copii, depuse la primărie sînt verificate, înregistrate și transmise de către reprezentantul primăriei către casa teritorială în raza de activitate a căreia se află primăria respectivă. Decizia cu privire la stabilirea indemnizațiilor se adoptă de către conducătorul casei teritoriale.

Cererea pentru stabilirea indemnizației și actele necesare se examinează în termen de 30 zile din data înregistrării la casa teritorială. În cazul în care la cerere nu sînt anexate toate actele necesare, solicitantul are dreptul să prezinte (personal sau prin intermediul primăriei) documentele care lipsesc, în termen de o lună din data înregistrării cererii. Dacă acest termen este depășit, casa teritorială este în drept să ia decizia de a refuza stabilirea indemnizației. În acest caz, în termen de cinci zile după luarea deciziei, solicitantul i se restituie actele, indicîndu-se motivele refuzului și modul de contestare a deciziei.

Indemnizațiile se plătesc în numerar prin intermediul subdiviziunilor „Băncii de Economii” S.A. la locul de trai, iar în cazul lipsei acestora, prin intermediul persoanelor responsabile ale „Băncii de Economii” S.A. Indemnizațiile lunare pentru copii se plătesc pentru luna precedentă. În cazul în care beneficiarul își schimbă domiciliul, plata indemnizației la locul vechi de trai se suspendă și este reluată, prin decizia casei teritoriale de la locul nou de trai, din luna suspendării. La cerere, casa teritorială de la locul vechi de trai al beneficiarului transmite dosarul la casa teritorială de la locul nou de trai, indicînd luna de cînd a fost suspendată indemnizația. Sumele indemnizației stabilite, dar neprimite la timp din vina beneficiarului pot fi solicitate pentru perioade de 3 ani premergătoare datei adresării. Sumele indemnizației neachitate la timp din vina organului care stabilește și plătește indemnizația se plătesc retroactiv fără nicio limitare. Pentru perioada aflării copilului într-o instituție socială, unde îi este asigurată întreținerea deplină din partea statului, indemnizația nu se plătește. În cazul în care copilul a fost luat în familie pentru o perioadă de cel puțin o lună, indemnizația se stabilește în baze generale. La apariția circumstanțelor care ar avea ca urmare anularea sau reluarea dreptului la stabilirea și plata indemnizației (adopția copilului, decesul copilului, decesul beneficiarului), plata indemnizației încetează sau este reluată din luna următoare celei în care au apărut condițiile respective. În cazul decesului beneficiarului, indemnizația stabilită, dar neachitată din cauza decesului se plătește inclusiv pînă în luna decesului persoanei în grija căreia a rămas copilul. Sumele plătite în plus din vina beneficiarului (falsificarea unor date, tănuirea unor circumstanțe etc.) se rețin lunar, în baza deciziei conducătorului casei teritoriale, în mărime ce nu depășește 20 la sută din cuantumul indemnizației. În cazul în care plata indemnizației încetează, sumele plătite în plus se rețin în baza hotărîrii instanței judecătorești. Sumele plătite în plus din vina organului care stabilește și plătește indemnizația nu se recuperează din contul beneficiarului. Surplusul achitat se percepe de la persoana culpabilă de prezentarea actelor false, în conformitate cu legislația. Plata indemnizațiilor se efectuează de către „Banca de Economii” S.A. (sau, după caz, de către persoanele responsabile ale „Băncii de Economii” S.A.) în baza contractului privind plata indemnizațiilor încheiat cu Casa Națională de Asigurări Sociale.

pentru îngrijirea copilului cu program de muncă deplin, acesta/aceasta pierde dreptul la indemnizație;

6) în cazul adopției copilului sau instituirii tutelei, indemnizația lunară pentru creșterea/îngrijirea copilului se stabilește din ziua adopției hotărîrii privind încuviințarea adopției, respectiv privind instituirea tutelei. Baza de calcul a indemnizației lunare pentru creșterea copilului constituie venitul mediu lunar asigurat, realizat în ultimele 6 luni calendaristice premergătoare nașterii copilului;

7) în cazul lichidării sau reorganizării unității economice sau în cazul reducerii statelor de funcții în perioada aflării beneficiarului în concediu pentru îngrijirea copilului, indemnizația pentru creșterea copilului nu se suspendă, cu condiția că beneficiarul nu s-a reangajat în câmpul muncii.

Cererea pentru stabilirea indemnizațiilor se depune la Casa Teritorială de Asigurări Sociale (în continuare - casa teritorială) de către unul dintre părinți (tutore, curator) personal, prin intermediul reprezentantului primăriei.

La cererea pentru stabilirea indemnizației unice la nașterea copilului și indemnizației lunare pentru creșterea/îngrijirea copilului se anexează următoarele acte:

a) actul de identitate al mamei sau al tatălui (tutore-

◆ Avocatul dvs. la domiciliu

La întrebări

răspunde juristul

Vitalie MODRÎNGĂ

Sînt mamă cu copil în vîrstă de pînă la 3 ani de zile și activez în câmpul muncii. Știu că am dreptul, în afară de pauza de masă, de timp pentru a avea grijă de copil, dar nu știu cît timp trebuie să am și cum poate fi acordat. Rog să-mi explicați ce spune legea în acest caz.

Eudochia Mardari, r-n Orhei

Conform prevederilor articolului 108 din Codul muncii, unuia dintre părinți (tutorei, curatorului) care au copii în vîrstă de pînă la 3 ani i se acordă, pe lîngă pauza de masă, pauze suplimentare pentru alimentarea copilului.

Pauzele suplimentare au o frecvență de cel puțin o dată la fiecare 3 ore, fiecare pauză avînd o durată de minimum 30 de minute. Pentru unul dintre părinți (tutorele,

curatorul) care au 2 sau mai mulți copii în vîrstă de pînă la 3 ani, durata pauzei nu poate fi mai mică de o oră. Pauzele pentru alimentarea copilului se includ în timpul de muncă și se plătesc reieșindu-se din salariul mediu. Unuia dintre părinți (tutorei, curatorului) care educă un copil invalid i se acordă suplimentar, în baza unei cereri scrise, o zi liberă pe lună, cu menținerea salariului mediu din contul angajatorului.

Citații în judecată

Curtea de Apel Cahul solicită prezentarea cet. Ghindari Evghenia Gheorghe: satul Tărăncuța, Cantemir, pentru data de 3 iulie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 30, sala nr. 1) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 05-2a-87-19012012: SA „Moldtelecom” către Ghindari Evghenia privind încasarea datoriei, care se va examina în ordine de apel în baza cererii depuse de apelantul SA „Moldtelecom” (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 10), împotriva hotărîrii Judecătorei Cantemir din 23.11.2011.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină.

În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Anexă: Vă rugăm să vă prezentați cu buletinul de identitate.

Judecătorul

Curții de Apel Cahul

Vitalie Movilă

...

Curtea de Apel Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Nemciuc Nicolae Sergiu, născut pe 30.08.1984, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Alexandrovca, Cantemir, pentru data de 3 iulie 2012, ora 14.15, la ședința de judecată (Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 30) în calitate de intimat-pîrît, unde va avea loc examinarea, în ordine de apel, a cauzei civile la cererea reclamantului SA „Moldtelecom” privind încasarea datoriei.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină.

În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecătorul

Curții de Apel Cahul

Vitalie Movilă

...

Curtea de Apel Cahul solicită prezentarea cet. Chitaru Andrei Petru: satul Tartaul, Cantemir, pentru data de 3 iulie 2012, ora 14.45, la ședința de judecată (Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 30, sala nr. 2) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 05-2a-75-19012012, examinată în ordine de apel în baza cererii depuse de apelantul SA „Moldtelecom” (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 10), împotriva hotărîrii Judecătorei Cantemir din 23.11.2011.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină.

În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Anexă: Vă rugăm să vă prezentați cu buletinul de identitate.

Judecătorul

Curții de Apel Cahul

Vitalie Movilă

Citații în judecată

Curtea de Apel Cahul solicită prezentarea cet. Axenti Diana Dumitru: satul Leca, Cantemir, pentru data de 3 iulie 2012, ora 14.30, la ședința de judecată (Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 30, sala nr. 1) în calitate de intimat în cauza civilă nr. 05-2a-84-19012012: SA „Moldtelecom” către Axenti Diana, privind încasarea datoriei, care se va examina în ordine de apel în baza cererii depusă de apelantul SA „Moldtelecom” (mun. Chișinău, bdul Ștefan cel Mare nr. 10), împotriva hotărârii Judecătoriei Cantemir din 23.11.2011.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină.

În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Anexă: Vă rugăm să vă prezentați cu buletinul de identitate.

Judecătorul

Curții de Apel Cahul

Vitalie Movilă

Curtea de Apel Cahul, în conformitate cu art.108 și art.103 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cioroi Ivan Gheorghii, născut pe 28.05.1988, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Haragiș, Cantemir, pentru data de 6 septembrie 2012, ora 11.45, la ședința de judecată (Cahul, str. Ștefan cel Mare nr. 30) în calitate de intimat-pîrît, unde va avea loc examinarea în ordine de apel a cauzei civile la cererea reclamantului SA „Moldtelecom” privind încasarea datoriei.

Intimatului i se propune să prezinte referința și probele de care dispune referitor la pricină.

În caz de neprezentare a unor astfel de probe și de neprezentare a intimatului în instanță, pricina va fi examinată în lipsa lui.

Judecătorul

Curții de Apel Cahul

Vitalie Movilă

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea reprezentantului SRL SC „Melconic”, pentru data de 12 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 47) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea cet. Stepaniuc Silvia privind recunoașterea dreptului de proprietate.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

I. Busuioc

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cojari Vladimir, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str.-la Cio-cîrliei nr. 1, pentru data de 13 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea lui Graur Andrei privind încasarea datoriei.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Lăp-teanu Victor, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chișinău, str. Is-mail nr. 86, apt. 157, pentru data de 24 august 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 49) unde va avea loc examinarea cauzei civile intentată de Lăp-teanu Lidia privind des-facerea căsătoriei.

Judecător

Nadejda Mazur

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Oriol Veceslav Nicolae, pentru data de 11 septembrie 2012, ora 12.30, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 45) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

Liubovi Brînză

Judecătoria Centru mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Gri-goriu Aurelia, cu ultimul domiciliu cunoscut: Chișinău, str. Șciusev nr. 55, apt. 40, pentru data de 15 octombrie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (str. Bulgară nr. 43, bir. 67) unde va avea loc exam-inarea cauzei civile la cererea cet. Verbițchi A. privind repararea prejudiciului.

Judecător

V. Brașoveanu

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea reprezentantului ÎM „New Mega Press” SRL, IDNO – 1008600026773, cu sediul în mun. Chișinău, str. 31 August 1989, nr. 98, pentru data de 16 iulie 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 605) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Media Magnat Grup” privind încasarea datoriei.

Judecător

Natalia Simciuc

Judecătoria Buiucani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tănas Evghenia, pentru data de 17 iulie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. M. Viteazul nr. 2, bir. 504, et. 5) în calitate de recla-mant în cauza civilă la acțiunea cet. Tănas Evghenia către: Bueșan Ana, Primăria or. Durlăști și Notarul Privat Diaconu Galina privind nulitatea testamentului.

Prezența la ședința de judecată cu întocmirea referinței este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Dorin Dulghieru

Judecătoria Rîșcani mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Tomșa Liuba, a.n. 16.09.1962, pentru data de 28 iunie 2012, ora 11.30, la ședința de judecată (str. Kiev nr. 3, bir. 16) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Tomșa Serghei, (a.n. 12.05.1960), privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

E. Cobzac

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Calin Irina și Calin Elena, pentru data de 3 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 13) în calitate de pîrîți, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

R. Țurcanu

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Cioban Vladislav, pentru data de 11 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 1.) unde va avea loc exam-inarea cauzei civile la cererea cet. Cioban Tatiana privind decăde-rea din drepturile părintești.

Judecător

Nicolae Șova

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Șuffic Liviu Gheorghe, cu ultimul domiciliu cunoscut: mun. Chiș-nău, bdul Traian nr. 19/3, apt. 113, pentru data de 12 iulie 2012, ora 14.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 6) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile nr. 2-1474/12, la cererea C.D. „Vladalina” privind încasarea prejudiciului.

Judecător

Svetlana Garștea-Bria

Judecătoria Botanica mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Grecu Veaceslav, pentru data de 17 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 17) în calitate de pîrît, unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea BC „Moldova – Agroindbank” privind încasarea datoriei.

Judecător

Maria Țurcan

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Osadcenco Serghei, pentru data de 31 iulie 2012, ora 9.00, la șe-dința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 24) unde va avea loc examinarea cauzei civile la cererea cet. Osadcenco Galina privind decăderea din drepturile părintești.

Vicepreședintele

Judecătoriei Botanica

Iurie Cotruță

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ceban Danil, domiciliat în mun. Chișinău, str. Ginta Latină nr. 21/1, apt. 24, pentru data de 17 iulie 2012, ora 8.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 309.) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Ceban Natalia privind desfacerea căsătoriei.

Judecător

Ion Bulhac

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Dragan Lidia, IDNO – 0980405890407, pentru data de 11 septembrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302.) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea sumei.

Judecător

Alexandru Spoială

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Ganea Ecaterina, IDNO – 2002048049728, pentru data de 12 septembrie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 302.) în calitate de pîrît în cauza civilă la acțiunea ÎCS „Express Leasing” SRL privind exercitarea dreptului de ipotecă.

Judecător

Alexandru Spoială

Judecătoria Slobozia solicită prezentarea cet. Vradii Constantin Ivanovici, domiciliat în satul Nezavertailovca, Slobozia, pentru data de 4 iulie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (Ștefan Vodă, str. 31 August 1989, nr. 5,,A”, bir. 4, et. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Olinicenco Alexandru privind încasarea forțată a datoriei, a dobînzii de întârziere și cheltuielilor de judecată.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi exami-nată în lipsa părții absente.

Anexă: (probele materiale pe 40 de file)

Judecător

D. Dubcovețchi

Judecătoria Călărași solicită prezentarea cet. Șchepu Elena Afa-nas, cu ultimul domiciliu cunoscut: satul Vălcineț, Călărași, pentru data de 2 august 2012, ora 15.00, la ședința de judecată (Călărași, str. Alexandru cel Bun nr. 153, bir. 3) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de reclamantul ÎCS „Red Union Fenosa” SA privind încasarea datoriei.

Judecător

Marcel Juganari

Judecătoria Glodeni solicită prezentarea reprezentantului SRL „Tectonica-Med”, adresa juridică, mun. Chișinău, str. Bănulescu-Bodoni nr. 57/1, of. 118, MD - 2044 și str. George Călinescu nr. 2 (IDNO – 1010600029300), pentru data de 30 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (Glodeni, str. Ștefan cel Mare nr. 7, bir. 2) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-293/12 intentată de Semeniac Ivan privind nulitatea actelor juridice.

Judecător

Tamara Boubătrîn

Judecătoria Dondușeni, în conformitate cu art.108 CPC al RM, solicită prezentarea cet. Cucurca Iurie, pentru data de 13 august, ora 9.30, la ședința de judecată (Dondușeni, str. 31 August 1989, nr. 19, bir. 11) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Cucurca Cristina privind desfacerea căsătoriei.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Oxana Banari

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, so-licită prezentarea cet. Botnariuc Liubovi, cu ultimul domiciliu în or. Bălți, str. Independenței, nr.10,,A”, pentru data de 9 octombrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Mîțu Eugenia privind repararea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, so-licită prezentarea cet-lor: Botnariuc Liubovi, cu ultimul domiciliu în or. Bălți, str. Independenței, nr.10,,A” și Tripăduși Eudochia, cu ultimul domiciliu în or. Bălți, str. Smolean nr. 48/A, pentru data de 9 octombrie 2012, ora 9.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea cet. Mîțu Silviu privind repararea prejudiciului.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Tatiana Troianovschi

ANUNȚ

În temeiul art.82 alin.(1) lit.e) din Legea cu privire la Pro-curatură și al Regulamentului privind modul de promovare în serviciu a procurorilor, Consiliul Superior al Procurorilor anunță concurs pentru ocuparea funcțiilor vacante de:

- procuror al raionului Cantemir,
- procuror al raionului Cahul,
- procuror al UTA Găgăuzia.

Eligibili pentru aplicare sînt candidații care întrunesc condițiile art.36 alin.(3) din Legea cu privire la Procuratură.

Termen de aplicare – 13.07.2012.

Cererile de participare la concurs se depun la secretari-atul Consiliului Superior al Procurorilor (mun.Chișinău, str. Mitropolit G. Bănulescu-Bodoni, nr.26).

Secretariatul

Consiliului Superior al Procurorilor

tel: 22-80-64

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet. Garaba Iurie, pentru data de 10 iulie 2012, ora 9.00, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 27) unde va avea loc exami-narea cauzei civile la cererea cet. Baci Victoria privind încasarea pensiei alimentare.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Druță

Judecătoria Telenești solicită prezentarea cet. Roșoru Eugenia, domiciliată în satul Crăsnășeni, Telenești, pentru data de 10 iulie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (Telenești, str. Ștefan cel Mare nr. 6, bir. 13) în calitate de pîrît în cauza civilă nr. 2-599/2012 (50-2-1150-23052012), intentată de Trofim Nicolai privind încasa-rea datoriei.

Judecător

O. Școlnic

Judecătoria Botanica mun. Chișinău solicită prezentarea cet-lor: Rusu Elisaveta, Luca Nadejda, pentru data de 6 iulie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (str. N. Zelinski nr. 13, bir. 12) unde va avea loc examinarea cauzei civile la acțiunea lui Sadovnic Afa-nasie către: Primăria comunei Băcioi, Elena Dica-Sadovnic privind anularea deciziei, titlului de autentificare a dreptului de deținător de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Viorica Mihaila

Judecătoria Ciocana mun. Chișinău solicită, prezentarea repre-zentantului SRL „Zinos Service”, cu sediul în mun. Chișinău, str. Industrială nr. 24, pentru data de 9 iulie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (str. M. Sadoveanu nr. 24/1, bir. 307) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Incom V.L.P.” privind încasarea sumei.

Judecător

Ina Dutca

Judecătoria Orhei solicită prezentarea cet. Rebezniuc Veaceslav, domiciliat în or. Orhei, str. B. Glavan nr. 11, apt. 96, pentru data de 9 iulie 2012, ora 10.30, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de Rebezniuc Zinaida privind partajul averii proprietate comună în devălmășie.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

S. Procopciuc

Judecătoria Orhei, în conformitate cu art.108 CPC al RM, soli-cită REPETAT prezentarea cet. Luncașu Iurie, cu ultimul domiciliu în satul Mitoc, Orhei, pentru data de 16 iulie 2012, ora 11.00, la ședința de judecată (Orhei, str. V. Mahu nr. 135) în calitate de pîrît în cauza civilă la cererea lui Ciloci Valerii privind anularea titlului de autentificare a dreptului deținătorului de teren.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

V. Negruța

Judecătoria Rîșcani solicită, prezentarea cet. Rusu Alexei Pan-tilie, domiciliat în or. Rîșcani, str. Independenței nr. 52/15, pentru data de 23 iulie 2012, ora 10.00, la ședința de judecată (or. Rîșcani, str. 31 August 1989, nr. 9) în calitate de pîrît în cauza civilă intentată de SRL „Lux-Stil” privind încasarea prejudiciului material.

Prezența este obligatorie. În caz de neprezentare, cauza va fi examinată în lipsa părții absente.

Judecător

Ion Rabei

ANUNȚ

Executorul judecătoresc Anatolie Bănărescu, deținînd dosarul de executare nr. 056-288/12 din 21.05.2012, intentat întru execu-tarea documentului executoriu nr. 2e-174/12, emis de Judecătoria Botanica mun. Chișinău la 10.04.2012 privind transmiterea silită în posesia SA „Banca de Economii”, conform contractului de gaj-ipo-tecă nr. 06-06/1/68-g, din 24.05.2007, modificat prin acordul adiți-onal nr. 1 din 24.12.2007 și acordul adițional nr. 2 din 31.01.2009, încheiat de SA „Banca de Economii” cu SC „Tevas Grup” SRL, bu-nurile gajate și anume: încăperea nelocativă (industrial de produce-re), cu suprafața totală de 3911 (trei mii nouă sute unsprezece) metri pătrați, amplasată în mun. Chișinău, sectorul Botanica, str. Sălcimi-lor, nr. 28, identificată prin numărul cadastral - 0100119.125.04.005, cu valoarea de gaj de 2067000 (două milioane saizeci și șapte mii) lei, pentru vînzarea de către creditor în scopul rambursării datoriilor rezultate din neexecutarea contractului, înștiințează debitorul SC „Tevas Grup” SRL, c/f - 1003600114307 despre faptul că, pe data de 27 iunie 2012, ora 10.00, va avea loc executarea documentului executoriu nominalizat cu ieșire la fața locului pe adresa: mun. Chi-șinău, sect. Botanica, str. Sălcimilor, nr. 28.

Executorul judecătoresc

Anatolie Bănărescu

Aniversări

Zilele acestea și-au aniversat ziua de naștere: **Zinaida Lupașcu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Lilia Gîrla**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Vladimir Grosu**, doctor în drept, conferențiar universitar, Facultatea de drept, USM; **Eugen Rîbca**, magistrul în drept, lector superior, Facultatea de drept, USM; **Arina Ialanji**, judecător, Bender; **Vitalie Movilă**, judecător, CA, Cahul; **Alexandru Sandu**, judecător, Ialoveni; **Constantin Ghencea**, judecător, Cantemir; **Marcel Soficiuc**, președintele Judecătorei Soroca; **Dorin Munteanu**, judecător, Basarabeasca.

Mult stimați omagiați, este o onoare pentru noi să vă adresăm sincere și calde urări de sănătate. Aprecieri străduința, devotamentul, abnegația, responsabilitatea cu care vă îndepliniți obligațiile, astfel încât doar Dreptatea și Adevărul să triumfe.

Vă dorim să aveți parte, de acum încolo, doar de împliniri și realizări care să vă întregască deplin fericirea.

La mulți ani!

**membrii Consiliului
de administrație al Uniunii Juriștilor,
Echipa Dreptul și Revista Națională
de Drept**

**Echipa redacției Vă adresează un Apel de unire
și sprijin. Vă șintem recunoscători că sînteți
abonații noștri și susțineți ziarul. Noi avem
nevoie de acest ajutor și vom rămîne
alături de Dvs.**

De ce spunem „hmm” cînd ne gîndim

Hmm, sau hmmm, ori hm, sînt printre cele mai frecvente interjecții pe care le folosim atunci cînd cîdem pe gînduri. Cu toate acestea, i-am oferit banalului „hmm” o vastă paletă de conotații, iar o echipă de lingviști americani a reușit să descopere de ce îl folosim atît de des cînd ne aflăm în plin proces de gîndire.

Rostit cu o intonație ascendentă, *hmm* poate semnifica: „Nu înțeleg, mai spune o dată?”. Emis prelung cu un „m” amplu: „Mă gîndesc serios la ce mi-ai zis”. Rostit mirat, pe ton înalt: „Da, poate – bună idee!”. Emis rapid și cu un registru jos: „Mă îndoiesc – nu cred...”

Cu toate că există în majoritatea limbilor pămîntului și într-o varietate de forme, originile acestei interjecții atît de des folosite sînt încă neclare.

„Nu am nicio teorie cu privire la originea sa. Este posibil să fi apărut în limba engleză după ce a fost preluat din franceză, doar că nu-i putem găsi urmele. Presupun că interjecția este atît de naturală, și a fost dintotdeauna la îndemîna oricui, încît putea apărea simultan în mai multe forme de limbaj”, declară Anatoly Liberman, lingvist în cadrul Universității din Minnesota și expert în datarea originii termenilor. *Hmm* este considerat o interjecție, la fel ca alte asocieri de sunete din familia sa, precum *um*, *huh*, *au*, *oau*.

„Primul *h* emis este un simplu substitut pentru respirație, pe cînd *m*, emis cu gura închisă, simbolizează faptul că nu sîntem siguri de ceea ce urmează să spunem. Pauza indică faptul că sîntem temporar fără replică, dar încă atenți la discuție. Varietatea de tonuri are legătură cu multitudinea de trăiri pe care le exprimăm prin această banală interjecție”, adaugă dr. Liberman.

Pe de altă parte, Nicholas Christenfeld, psiholog în cadrul Universității California din San Diego, este de părere că *hmm* este atît de popular și de folosit, deoarece este, inițial, un sunet neutru, mult mai ușor și comod de emis decît oricare altul.

Divertis

Consumul zilnic de carne roșie crește riscul de mortalitate

Consumul zilnic de carne de vită, porc sau miel crește riscul de mortalitate, îndeosebi în cazul în care carnea este procesată, arată un studiu american.

Acest risc scade cu 7%-19% dacă acest tip de carne este înlocuit cu pește sau pasăre, în funcție de alimentul de substituție, precizează An Pan de la Facultatea de sănătate publică a Universității Harvard (Massachusetts, Nord-Est), principalul autor al studiului publicat în ediția online a „Archives of Internal Medicine”.

„Am observat că un consum regulat de carne roșie duce la un risc crescut de mortalitate ca urmare a unor boli cardiovasculare și cancer”, scriu cercetătorii, care consideră carnea roșie car-

nea de vită, porc și miel. Riscul este și mai mare în cazul cărnii procesate, categorie

Consumarea zilnică a unei porții de carne roșie proaspătă sau procesată crește riscul

țin sau deloc. Creșterea riscului sporește la 13% pentru carnea neprocesată și la 20% în cazul cărnii procesate, se mai demonstrează în studiu.

„Înlocuirea unei porții de carne roșie cu pește, pasăre, nuci, legume uscate, produse lactate ușoare sau cereale complete reduce semnificativ riscul de mortalitate”, încheie cercetătorii.

Autorii au analizat datele a două studii realizate pe 37 698 bărbați și 83 644 femei, puși sub observație timp de 20 de ani.

Carnea roșie este o importantă sursă de proteine, și studii realizate anterior demonstraseră că cine consumă regulat astfel de carne prezintă un risc crescut de diabet și boli cardiovasculare, precum și de cancer.

care cuprinde costița, cîrnații și salamul.

de mortalitate cu 12% față de persoanele care consumă pu-

Patru ceaiuri pentru o siluetă de invidiat

Specialiștii recomandă în orice dietă, ceaiurile, în detrimentul sucurilor carbogazoase. Este și cazul celebrului doctor Oz, care îți oferă cîteva rețete de ceaiuri care va accelera metabolismul. Ceaiul oolong, verde, mate sînt cîteva dintre opțiunile la care poți apela cu încredere ca să te răcorești vara, dar fără să-ți pui în pericol silueta.

Ceaiurile îndulcite cu puțină miere de albine și gheață pot să te ajute la slăbit, dacă știi ce sortimente să alegi.

În combinație, anumite ingrediente sînt extrem de eficiente.

Ceai oolong plus scorțișoară. Acest sortiment de ceai are un conținut bogat în catechine și cafeină care stimulează arderea grăsimilor. În plus, trebuie să știi că metabolismul tău va fi mai accelerat în următoarele două ore după ce ai băut ceaiul oolong. Adăugînd scorțișoară în

acest ceai, te vei asigura că organismul tău va controla mai bine nivelul glicemiei din sînge.

Ingrediente necesare: 4 bețisoare de scorțișoară, 4 linguri sau 12 pliculețe de ceai oolong, 3 căni cu apă, cuburi de gheață, miere naturală de albine (opțional).

Se fierbe apa, după care se stinge focul și se lasă la infuzat ceaiul și bețele de scorțișoară, timp de 5 minute. Pune ceaiul într-o carafă, adaugă apă rece dacă este prea concentrat și după ce se răcește păstrează-l la frigider. Dacă preferi îl poți consuma cu cuburi de gheață.

Ceai verde plus ghimbir. Ceaiul verde și ghimbirul sînt recunoscute pentru proprietatea de a arde grăsimile. Mai mult, s-a demonstrat că un consum zilnic de ceai verde blochează absorbția grăsimilor. Astfel că, apelînd la această

combinație vei accelera metabolismul și vei ajuta organismul să utilizeze mai eficient carbohidrații.

Ingrediente necesare: 12 felii de ghimbir proaspăt, 4 linguri sau 12 pliculețe de ceai verde, 3 căni cu apă, cuburi de gheață, miere naturală de albine (opțional).

Se fierbe apa, după care se stinge focul și se lasă la infuzat ceaiul și felii de ghimbir, timp de 5 minute. Pune ceaiul într-o carafă, adaugă apă rece dacă este prea concentrat și după ce se răcește păstrează-l la frigider.

Ceai mate plus grapefruit. Ceaiul mate este bogat în substanțe care stimulează metabolismul și favorizează arderea rapidă a grăsimilor. Prin asocierea lui cu grapefruitul care abundă în vitamina C vei împiedica depunerea grăsimilor.

CALEIDOSCOPI

Primul om vindecat de HIV

Timothy Brown a devenit prima persoană din lume vindecată de virusul HIV după ce a fost supus unui transplant de celule stem.

Miracolul s-a întîmplat în anul 2007, cînd doctorii au decis că bărbatul are nevoie de un transplant pentru a avea o șansă în lupta cu leucemia. Timothy, acum în vîrstă de 46 de ani, s-a vindecat după ce celulele stem primite de la donator aveau o mutație genetică ce l-a făcut imun la virus.

Experții în sănătate speră acum că tratamentul să poată fi aplicat și altor pacienți. În prezent, 34 de milioane de oameni au virusul HIV, la nivel mondial.

Procesul este unul dificil, deoarece este greu să găsești un donator compatibil de celule stem din sângele ombilical, mai ales unul cu celule care prezintă mutația respectivă. Aceasta se găsește la numai 1% din populația cu descendență nord-europeană, și cel mai des la suedezi.

5 semne că e timpul să apelezi la ochelarii pentru vedere

Vederea se deteriorează odată cu înaintarea în vîrstă. Chiar dacă se întîmplă la 40 sau la 50 de ani, toți avem

nevoie, la un moment dat, de ochelari. Presbiopia este o tulburare de vedere care se instalează după vîrsta de 40 de ani. Mai degrabă un semn natural al îmbătrînirii decît o afecțiune, presbiopia se caracterizează prin pierderea treptată a capacității ochilor de a focaliza obiectele apropiate.

Iată cinci simptome ale presbiopiei care te anunță că ai nevoie de ochelari:

- este nevoie să îndepărtezi obiectele pentru a le vedea clar;
- întîmpini probleme în a vedea obiectele situate aproape de tine;
- vederea devine încețoșată cînd încerci să citești;
- simți disconfort la nivelul ochilor sau dureri de cap atunci cînd citești sau lucrezi la calculator o perioadă mai lungă de timp;
- te confrunți în mod frecvent cu dureri de cap.

Presbiopia poate fi diagnosticată printr-un examen oftalmologic și poate fi corectată cu ajutorul ochelarilor.

FONDATORI:

Universitatea de Stat din Moldova

Universitatea de Studii Politice
și Economice Europene
„Constantin Stere” din Moldova

Uniunea Juriștilor din Moldova

Redactor-șef:

Gheorghe AVORNIC

Reporteri: Irina BUREA, Lilia DUMINICA,

Jurist: Vitalie MODRÎNGĂ

Redactor-stilizator: Corina BERZOI

Machetator: Maria BONDARI

Contabila: Maria JOSANU

Adresa redacției:

MD 2009, Chișinău, str. A. Mateevici, 60,
bir. 222. Pentru vizitatori: intrarea din
str. Bănulescu-Bodoni, 2. Tel.: 57-77-52. Fax: 57-76-90.

DREPTUL · Date bancare: c/d 222472202641.

BC Banca Socială.

BIC:BSOCMD 2x722. c/f 37934018.

Punctul de vedere al autorilor materialelor
publicate nu reflectă neapărat opinia redacției.
Redacția nu corespundează cu cititorii,
materialele autorilor nu se recenzează și nu se restituie.

Tiparul executat la tipografia USM.

Indice – 21596

Tiraj 4600

Com. 31 sp